

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 34 • Perjantaina 27. elokuuta 2004

55. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Tuttuja vieraita

*Kurkijoki-Säätiön tuore
rahastonhoitaja:*

Vielä virtaa riittää!

Kuka olet ja mitä sinulle kuuluu?

Olen Raimo Savolainen, eläkkeellä oleva osastopäällikkö ja Kurkijoki-Säätiön rahastonhoitaja 1. elokuuta alkaen. Synnyin toukokuun 1937 Kurkijoella Särkijärven kylässä ja elossa olevan 97-vuotiaan äitini kertoman mukaan kotimme savusaunassa.

Päähän tietysti pitää kuulumisten kohdalla ko-puttaa, mutta olosuhteisiin peilaten menee ihan hyvin ja virtaa riittää. Yksilölliselle varhaiseläkkeelle pääsin maamme vanhimmasta OP:sta, Niinijoen Osuuspankin palveluksesta vuonna 1993.

Asumme vaimoni Sirkan (os. Ojanen Oripäästä) kanssa Loimaan kaupungissa Vesikoskenkadulla kerrostalossa.

Ns. kakkosasuntomme on Säkylän Pyhäjärven rannalla Eurassa. Liitostamme on kaksi tyttärtä, Tarja (s. 63), yo-merkonomi, naimisissa ja asuu Ruskolla ja on virassa Turun Kaarinan seurakunnan keskusrekisterissä hoitaen kirkon nuorisosioita. Hänellä on 2 poikaa, Niko, 16 v, joka aloitti opiskelun TSYK:ssa 9,7 keskiarvolla ja nuorempi Iiro, 13 v, jatkaa yläasteella myös hyvin arvosanoin. Nuorempi tyttäristämme, Kati, s. 69, on kasvatustieteiden maisteri ja työskentelee erityisluokan opettajana Jäkärlän koulussa Turussa ja pätevöityy par aikaa Turun yliopistossa erityisopettajaksi. Hän on avoliitossa ja heillä on 9 kk ikäinen Vilja-tytär.

Minkälaista työtä olet tehnyt ja missä?

Kansakoulun käytyäni

Raimo ja Sirkka Savolainen lapsenlapsineen: Niko 16, Iiro 13 ja Vilja 9 kk. Olemme kuvassa omassa metsässämme Niinijoella metsänhoitotöitä tarkistamassa. Viljankivi on tilan nimi ja tämän taustalla näkyvän, tilalla sijaitsevan valtavan kiven nimi, nimetty pienen tyttärentytären mukaan.

pääsin töihin osuusliikkeen Oripään Vilvaisten myymälään 15-vuotiaana vuonna 52. Opettajani suositteli silloiseen oppikouluun menoa. Asia oli hänen kanssaan alustavasti sovittu ja valmisteltu, mutta pääsykoeamuna päätin, etten sitenkään lähde sille tielle, vaan jo silloin kuolleen isäni, ”Heikki pienempi, vempeleentekijä”, toivomuksen mukaan minusta pitää tulla kauppias. Töihin päästyäni minulla oli vielä rippikoulu käymättä. Liikkeen toimitusjohtaja Veikko Mäkinen sopi silloin rippipappini kanssa, että sain käydä rippikoulun osittain iltaisin, koska minua tarvittiin päivällä kauppatiskin takana. Silloin ei ilmeisesti ollut työttömyyttä. Siitä alkoi n. 15 vuotta kestänyt ura kaupan alalla. Työskentelin myös keskusvarastolla ja joskus K-autollakin ns. hanttimiehenä. Myymälän-

hoitajana olin em. osuusliikkeen Vilvaisten, Haaroisten, Ordenojan myymälöissä lomatuuraajana. Vuonna 1963 olin Lounaismaan Osuusliikkeen Marttilan myymälän myymälänhoitaja ja -65-68 Ylänen keskusmyymälänhoitajana. Loppuaikana vastasin myös silloin juuri rakennetun pikamyymälän (nykyinen itsepalvelumyymälä) toiminnasta, joka oli muistaakseni ensimmäisiä Suomeen maaseudulle perustettuja pikamyymälöitä.

Asepalveluksen suoritin -58-59 talousaliupseerikoulussa komennettuna apukouluttajana. Olin oman kurssini priimus yhdeksikön keskiarvolla ja viikkoa ennen siviiliä ylennettiin kersantiksi. Tässä yhteydessä en voi olla kertomatta, kun kansakoulussa ollessani opettajani käski joskus laulutunneille, kun kuorolauluja laulettiin, minua hiltentämään ääntäni. Kerran koelaulutilanteessa kieltäydin laulamasta ja todistukseeni laulunumeron kohdalle tuli pelkkä viiva. Armeijassa ja nimenomaan kouluttajana taisi olla päinvastoin, kuuluvasta äänestä oli hyötyä. Kansakoulutodistukseni oli mielestäni hyvä ja tietääkseni luokkani yläpäähän sijoittuva, mutta lauluääneni ei.

Koko kaupassa tehdyn uran aikana opiskelin ahkerasti Osuuskauppakoulussa lukuisia alan kursseja suo-

rittaen ne työni ohessa iltai- sin, omana vapaa-aikanani. Toki tentit ja joitakin tutkintoja sai suorittaa työaikaan Osuuskauppakoulussa. Helsingin Roihuvuorossa. Noista kursseista ja tutkinnoista on muistona myös joitakin stipendejä. Työhistoriani kaupan alalla kesti n. 15 vuotta.

Vuonna 1968 maatilatalouden veronuudistuksen myötä maaseutuosuuspankkeihin perustettiin viljelijöiden ja yrittäjien asiakaskirjanpitäjien hoitajien toimia. Tulin silloin valituksi Niinijoen Osuuspankin ko- toimeen. Alalla vierähtikin sitten tasan 25 vuotta.

Enimmillään toimeksiantajia oli vuodessa runsaat 200. Tuona aikana sain työnantajani myötävaikutuksella perehtyä ja tehdä muitakin pankissa esiintyviä töitä. Niinijoella on paljon karjalaisia ja pääasiassa kurkijokelaisia, joiden kuin myös paikallisen väestönkin keskuudessa oli ilo työskennellä. Se oli elämäni työhistorian parasta aikaa. Tuona aikana tyydytin opiskeluviettiäni vielä suorittamalla mm. Markkinointi-instituutissa kauppa- tekniikan ja LKV:n tutkinnot. Viimeiset viisi työvuotta alueen osuuspankkien perustettua yhteisen tilitoimiston minulle annettiin mahdollisuus jäädä Niinjoelle hoitaen tänä aikana perusteellisemmin pankkiasioita kuten notariaattiasiat, markkinointi, johtokunnan sihteerin tehtävät ynnä muita toimitusjohtajan kanssa sovittuja työnjaon mukaisia töitä.

Luottamustoimet ja harrastukset?

Kuntatason luottamustoimia ovat olleet Loimaan kunnanvaltuuston yksi kau-

Sisäsiyuilla TÄNÄÄN

Viipurin oppitunti, sivulla 3

Virtaa vieläkin, jatkuu sivulla 4

Kuningatar kruunattiin, sivulla 5

Hiitolaiset onkivat, sivulla 6

**Auvisen muistelmat
jatkuvat, sivulla 7**

Sairasen matkassa Sorjossa, sivulla 8

si -89-92, matkailulautakunta, sen sihteerinä 12 vuotta, holhouslautakunnan puheenjohtajana kaksi nelivuotiskautta ja Loimaan Aluesairaalan liittovaltuuston jäsen neljä vuotta.

Urheiluseura Lo-Ja:ssa olin johtokunnassa jäsenenä, varapuheenjohtajana, sihteerinä ja joitain vuosia myös tilintarkastajana. Niinijoen Metsästäjät ry: johtokunnan jäsenenä, sihteerinä ja rahastonhoitajana. Kurkijoki-Säätiön tilintarkastajana kahdeksantoista vuotta ja elokuun alusta nyt sitten rahastonhoitajana.

Salon maistraatin esittämänä ja Loimaan kihlakunnanoikeuden määräämänä edunvalvojana toimin kolme vuotta.

Harrastuksina ovat kotitarvekalastus, marjastus ja aiemmin myös metsästys. Muuta liikuntaa pyrin harjoittamaan n. 4-5 kertaa viikossa tunnin kerrallaan: sauvakävelyä, pyöräilyä ja talvikausina kuntosalilla käyntiä. Viime aikoina olen myös puuhastellut metsänhoitotöissä. Vielä

JATKUU SIVULLA 4

Sisarukset ratsailla, edessä elämän suuret seikkailut.

Isä, Reino, mukin takana Raimo, äiti, Ritva ja vanhin veli Viljo. Isä, Reino ja Ritva ovat jo siirtyneet ajasta ikuisuuteen.

27.8.2004

Paras yritys

Suomalaiset urheilijat eivät ole menestyneet yhtä poikkeusta lukuunottamatta Ateenassa. Moni urheilun ystävä on todella pettynyt. Lehtien yleisönosaston täyttyvät vihasista kannanotoista, mietitään urheilujohdon vaihtamista jne..

Onko meillä oikeus tällaiseen?

Jos suomalaiset urheilijat yrittävät parhaansa, eikö se riitä. Mitä vielä voi vaatia? On harmillista, että suoritukset eivät onnistu tai yllä parhaimpien tasolle. Mutta se siitä. On turha lietsoa vihaa sen takia, että joku ei onnistu urheilukilpailuissa.

Jos suomalaiset urheilijat ovat puhtaita, eivät käytä dopingia, eivätkä sen takia menesty, niin olkoon sitten niin. Ennenmin puhtaus ja rehellinen kisaus kuin keinotekoiset aineet, jotka parantavat suorituksia.

Jokainenhan voi asettua mielessään noiden Ateenassa urheilleiden paikalle: Harjoittelet

vuositolkulla, tähtäimessä Ateena ja sekunneissa koko tilaisuus on ohi. Keihäs tai kuula ei sillä kertaakaan vain lentänyt pidemmälle, joku ui vielä kovempaa, joku juoksi vielä nopeammin. Kuvitelkaa mikä hirveä turhautuminen. Harvan ihmisen vuosien työ hurahtaa mitättömäksi sekunneissa. Mutta urheilijan on kestävä sekin. Saati sitten pilkka ja iva kotiinpalatessa, kun ei olekaan plakkarissa mitalia. Koska kaikilla suomalaisilla, niillä pahimmillakin sohvaperunoilla, tuntuu olevan oikeus pilkkaamiseen, kun urheilija epäonnistuu.

Kun Ateenankin kisoista, niiden seuraamisesta voi nauttia monella tavalla. Vaikka vain sillä, että näkee eri maiden kansalaisten kirjon, monien lajien parhaat – ja näkee, että jossain ihmiset pystyvät kanssakäymiseen rauhanomaisesti rodusta, uskonnosta ja ihonväristä huolimatta.

Maire Soiluva
päätoimittaja

Valikoivan kuulemisen taito

Useimmilla ihmisillä on käytössään niin sanottu valikoivan kuulemisen menetelmä. Kaikkeen ympäristön tuottamaan ääneen ja puheeseen ei voi eikä ole tarpeellistakaan reagoida. Arkipäivä opettaa, mitä kannattaa kuulla ja minkä voi rauhassa antaa mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos.

Valikoivaan kuulemiseen voi olla muitakin syitä kuin halu säästää turhalta informaatiolta. On asioita, jotka herättävät syyllisyyttä, eikä niistä kaivata muistutuksia. Myös monet menetykset tuottavat pitkäaikaista mielen ja sielun kipua. Niihin liittyviltä asioilta sulkee mielellään korvansa.

Joskus korvien avaaminen olisi paikallaan, mutta se ei ole aina tahdosta kiinni. Ihmisen mieli osaa suojata itseään monella tavalla.

Uudessa testamentissa kerrotaan, miten Jeesus paransi ihmisiä kaikenlaista vaivoista, myös kuuroudesta. Meidän ajassamme kuurouden hoito on lääkäreiden vastuulla, mutta heidän eivät osaa avata ihmisen korvia kuulemaan sellaista, mitä tämä ei itse halua.

Siihen tarvitaan Jumalan apua, ja myös toinen ihminen, joka sanoo tarvittavat sanat. Joskus ne voivat tulla eteen myös median kautta, radiosta, televisiosta kuultuina tai lehdestä luettuina.

On ihmeellinen kokemus huomata, miten jokin ajatus, lause tai vaikka lauseen osa niin sanotusti kolahtaa. Ihan kuin korvat olisivat yhtäkkiä avautuneet ja tajunta kirkastunut.

Oivallus tulee: niinhän asia todella on, miksi en ole ennen tätä ymmärtänyt. Tai tuohan puhuu suoraan minulle tai minusta. Tässä on vastaus siihen, mitä olen koettanut miettiä tai oikeammin olla miettimättä.

Silloin Taivaan Isä on kääntänyt valikoivan kuulemisen sisäistä kanavan valitsijaa. Ja taas pääsemme elämässä askeleen eteenpäin.

Sirkku Nyström

Kuolleita

Rakkaamme

**Eino
SIHVONEN**

* 16.5.1929 Kurkijoki
† 16.8.2004 Oripää

Kaipauksella muistaen
Kyllikki
Hannu ja Riitta
Pekka ja Riitta

Tomi ja Raisa
Jukka, Susanna, Anton ja Kristian
Heino, Lilli, Elias ja Aleks
Lea, Jouko, Matti, Kati ja Lotta
Eija, Petri ja Eveliina
Leena
Sukulaiset ja ystävät

Hiljeni askel, sydän uupui.
Herramme näki ja luokseen kutsui.

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että siunaus toimitetaan Oripäässä la 4.9.2004 klo 11.00, minkä jälkeen muistotilaisuus seurakuntatalolla.

Yleisöltä

Sydämelliset kiitokset
ohjelman suorittajille,
emännille ja jokaiselle Hiitolan
pitäjäjuhlassa mukana olleelle.
**Hiitola-säätiö ja Hiitolan
Pitäjäseura ry.**

Toivo Järvinen

syntyisin Kurkijoen Haapa-
vaarasta, täyttää Loimaalla
1.9. 2004
80 vuotta

NIMIPÄIVÄT

27.8 pe Rauli
28.8 la Tauno
29.8 su Iina, Iines, Inari
30.8 ma Eemeli, Eemil
31.8 ti Arvi
1.9. ke Pirkka
2.9 to Sini, Sinikka

**Sinikka ja Antero Sikiö
viettävät kultahäitään.**

Heidät vihittiin 18.8.1954
Kanta-Loimaan kirkossa.
Juhlapäivää vietetään
läheisten kanssa.

Muistettavaa

– 19.9. klo 18 Kirvun juhla-
kuoron konsertti Mäntsälän kirkossa. 60
vuotta jatkosodan päättymisen rau-
hantekopäivänä.

**Vesikoskenkatu 13 A21, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336**

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Montako maitohammas-
ta ihmisellä on?
2. Mikä on maailman poh-
joisin kaupunki?
3. Kuka oli Turjanlinnan
isäntä?
4. Kuka suomalainen on
haudattu Kremlin muu-
riin?
5. Mistä lähtien on Suo-
messa toiminut hellun-
taiherätys-liike?
6. Missä päin maailmaa
toimii Loistava polku-
niminen järjestö?
7. Missä kuussa on saame-
laisten kansallispäivä?
8. Kenen teos on Rauta-
tie?
9. Mikä maa on useim-
min voittanut eurovi-
sut?
10. Mikä on maanosista
suurin?

Kalakurkien matka KURKIJOEELLE

24.-26.9. 2004

Ilmoittautumiset 10.9. mennessä

Martille puh. 7631 442.

Unto
Miiikkulaisen
kokoama
Näin ikkeä
– murre-sana-
kirja sisältää yli
4000 muresanaa.

Eino Vepsä on lisäksi koonnut Kurkijoelta, Hiitolasta, Lumivaarasta ja Jaakkimasta sekä naapurista Parikkalasta yli 300 sananpartta, joista hän on osan myös kuvittanut. Mainio lahjakirja, tärkeä hakuteos!

Tilaukset:
Kurkijokelaisen toimitus, Vesikoskenkatu 13 As 21
32200 LOIMAA, puh. (02) 762 2551, 050-521 3336

Hinta 23,- eur

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Maire Soiluva
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
Avoimena: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vas-
tuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisessa sat-
tuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta
maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mm

Muut sivut **45** centtiä/mm

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alen-
nus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse an-
nettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Il-
moitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.
Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joita-
kin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin.
Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

50

Kurkijokelainen

VUOTTA SITTEN...

N:o 34. Lauantaina elokuun 28.p:nä 1954

N:o 34. — 1954. — 5.

KAUNEUSKILPAILU
"LOPOTISSA"

Vapaapalokunnan lltamat. Valitaan kauneuskuninkatar enemmällä ääsimäärällä (lipulla). — (E.n. lyhennys ilmoituksesta).

— Itämien lopussa tapahtui tämä arvoisa tehtävä. Ensimmäin sai ääniä Sija. — Poikien kesken oli suuri riemu, ja nyt alkoi kukkien tulva. Niitä tuli runsaasti. Kuninkatar oli täysin kukoitettu, ja kameramiehet tekivät työtä. — Onnellinen oli kaunotar. Otiskohan kelvannut nyt etelän pojille meidän kaunottaremmes?

— Seuraavana päivänä kävelen katukäytävällä. Vastaani tulee Sija-neiti huutaen kovalla äänellä, — "minä olen nyt kauneuskuninkatar". Ei auttanut muuta kuin onnitella. Hän tarjosi minulle rannalta keräämiään myrkyheiniä kukkia. Otin taskustani 50 penniä ja hän oli kiitollinen saatuaan lyvityksen. Kehui rovasti ruutiinan tykkäävän niistä kukeista, ja sanoi, —

tänään olen tienannut paljon kukeilla. Kehui jo olevan pankissa yli kolmesataa markkaa. Sille postiryökynälle vien aina rahat. Säästän rahaa, että Lopottilaiset saavat pitää hautajaiset. Hursiirrynnhuttu ei saa puuttua niissä hautajaisissa, eikä kahvi. Samalla sain minäkin kutsun.

Kun tuli suunnastaamu menin kirkkoon. Istuessani peskkiin oven lähele, nostin pääni ja loin silmäyksen yli kirkon. Alttarin vierellä aitiössä istui "kuninkatar Sija", aamutakissa. Mielni oli hiukan masentunut katsellessa sitäkin näkyä. Kuninkattaren ikä oli kuusi ja nolla.

Maanantaiaamuna kun aikaisen oven liikkeeseen, on kuninkatar oven takana nenälinakäärö kädessä ja riemu ylimmillään. Hän aikaisee nenälinan, ja sieltä tuli esiin valokuva.

Kuninkattaren kuva kukkien keskellä. Renta oivan täysi kukkia.

Sanoin, että se on hyvin onnistunut. Jokainen "Lopotin" asuja sai sen nähä.

Ken tietää?

Kuva Kurkijokimuseon kokoelma

Vanhemmista Ken tietää kuvista

on selvinnyt seuraavaa. Viikon 29 kuvassa oli otettu Kiiskilän aitan portailla, kuvassa ylhäällä ovat Kiiskin sisarukset. Ylimpänä seisoo Anna "Anni" Kiiski ja hänen alapuolellaan rappujen oikeassa laidassa Katri "Kaisu" Antintytär Kiiski.

Viikon 30 kuvassa oli Taitosen talo Elisenvaarasta asemanseudulta. Vasemmalla kuvassa on talon omistaja Vilho Taitonen,

seuraavana ehkä Pekko Linnala, kolmantena Vilho Moilanen ja oikealla Eino Moilanen. Oviaukossa äitinsä Laina Taitosen sylissä on Pertti Taitonen. Kuva on otettu noin 1930-luvun puolivälissä.

Kiitos tietoja antaneille! Kaikki tiedot ovat edelleen tervetulleita myös aiemmin julkaistuista kuvista.

R

unopalsta

SUURI SYLI

Miten monta kertaa lienen puristanut syliin pienen pikkuraisen, ihanaisen oman päiväkerholaisen. Turvaa siitä varmaan haitte aina syliin tulla saitte. Turvallinen oli syli ikäväkin meni yli. Asioita pohdittiin tärkeitä ne oli niin, monet pienet salaisuudet vaikka tukkasoljet uudet. Kaulaan kiertyi kädet pienet Hetken viivyit rakkahin, sitten siirryit leikkeihin. Hiljaiset tai vallattomat, jokainen kuin ikiomat. Mi elestään en ketään heitä, rakastinhan paljon teitä. Kallis aika yhteinen unohda en sitä en.

Terttu Ketola

Yksinkö, ei!

Olet valvonut yötä monta kuumnellut sydäntäsi levotonta. Tunnet olevasi ruukku rikkiäinen, yksin ja niin yksinäinen. Lämpö, lempeys läheisen voi liimata palaset yhtehen. Voit iloita elämästä hyvillä mielin. Kiitos kaikukoon Korkeimmalle taas kerran tuhansin kielen. Mitä menneet vuodet ovat sinulle antaneet? Oletko huomannut, kädet vahvat ovatkin sinua kantaneet.

Ulla K.

Tapahtumakalenteri

Karjalan Liiton ja sen jäsenseurojen tilaisuuksia vuonna 2004

Tilaisuudet Karjalatalolla Helsingissä ellei toisin mainittu. Karjalan Liitto ry, Käpyläнкуја 1, 00610 Helsinki, puh. 09-7288 170

Elokuu

29.8. Viipurin pitäjäseuran Elojuhla

Syyskuu

11.9. Koiviston kirkon 100-vuotisjuhla, Porvoon Tuomiokirkko

18.9. Suunnistusmestaruuskilpailut, Lieto

18.9. Terijoki-juhla, Järvenpää

19.9. Jaakkiman pitäjäjuhla, Seinäjoki

19.9. 60 vuotta välirauhan solmimisesta, Seinäjoki, järj. Jaakkimalaisten Seura ry ja Karjalaisseurojen Etelä-Pohjanmaan piiri.

25.-26.9. Viipuri monikan-sallisenä ja kansainväli-senä kaupunkina -symposiumi Viipurissa, yhdessä Viipuri-keskuk-sen kanssa

26.9.-2.10. Hiljentymisen viikko Ylläksellä

syyskuu Rapon suku-seuran sukukokous, Alavus ks. www.rapo.fi

Lokakuu

2.-4.10. Elävien kuvien Karjala -risteily

5.10. Taistelukentiltä rauhan töihin -luento

7.10. Pitäjäesittely

Valokuva on aikojen saatossa jo hieman kärsinyt, mutta tytöt ovat säilyneet nuorina ja hymyilevinä. Keitä lienevät neidit ylioppilaat? Tiedot kuvasta pyydetään osoittaa Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Maria Kauppinen tai sähköpostilla kurkijokimuseo@auria.net.

Retkeläiset Viipurin Luterilaisen kirkon portailla.

Viipurin oppitunti loimaalaisille

Esa Kähärän oppitunti loimaalaisille Viipurin matkajille oli matkan parasta antia. Viipurissa syntynyt, siellä lapsuutensa viettänyt ja koulunsa aloittanut Esa kertoi matkalaisille elävästi Viipurin muistojaan kaupungissa ajatun kiertomatkan aikana. Tutuiksi tulivat monet vanhan kaupungin kadut ja niihin liittyvät tarinat.

Laivamatkalla kaikilla oli hauskaa ja nauru raikui.

Tori ja kauppahalli ovat entisellään

Viipurin tori ja kauppahalli olivat useimmille matkalaisille tuttuja, mutta oli-pa matkassa muutama ensi kertalainenkin matkan järjestäjien Loimaan seudun Katjalaseuran ja Elisenvaaran Marttakerhon iloksi.

Kokemukset osoittautuivat yleensä myönteisiksi, Kauppaa tehtiin eikä ketään pahemmin petetty eivätkä pikkulapsi rinnoillaan kulkevat kerjäläiset ja luuta- ja tulitikkuja kauppaavat mummotkaan muodostuneet varsinaiseksi riesaksi.

Laadukasta pellavatuotteita, muuta vaatetavaraa ja kristallia löytyi monen matkalaisen kasseista niin paljon kuin mitä mukana olivat rahavarat antoivat "säästämiseen" myöten.

Matkan organisaattorina ja johtajana toiminut Aili Kihlanki selvisi tehtäväs-

tään rutiinilla ja hyvin. Samoin palvelualttiit autokukset Markku Äikää ja Vesa Viitala hoitivat tehtävänsä laadukkaasti.

Tasan 24 tuntia kestänyt matka veti tosin loppumatkasta matkustajat hiljaisiksi. Ainoa ääni mitä auton moottorin hyrinän lisäksi kuului oli neliääninen kuorsaus. AH.

Esa Kähärä, Viipurin kiertojen erinomainen opas.

JATKOA SIVULTA 1

tykkään mökkeillä ja matkailla mm. manner- Espanjassa, jossa asuinkin yhden vuoden yksin. Kokemus oli mielenkiintoinen, haastava ja yksi elämäni rankimmista vuosista eikä tietysti vähiten puutteellisesta kielitaidosta johtuen. Ajasta olisi paljonkin kerrottavaa kunhan vain saisi toimeksi. Onneksi tein osittain tarkatkin päiväkirjamerkinnyt perikunnan luettavaksi jos se heitä joskus kiinnostaa. Penkkiurheilu on myös todella lähellä sydäntäni, seuraan urheilua paikanpäällä jos mahdollista ja televisiosta aina kun vain voin.

Mitä karjalaisuus sinulle merkitsee? Miten olet kokenut oman karjalaisuutesi?

-Lapsena häpesin itseäni, vanhempiani ja yleiseminkin karjalaisia. Tunsin olevani toisen luokan kansalainen, joka ei pysty eikä osaa elää normaalisti eikä ehkä ole täysillä varustettu. Iän myötä ihan kuin luonnostaan asia on muuttunut, päinvastaiseksi. Karjalainen / karjalaiset pärjäävät kaikilla elämän sektoreilla siinä kuin mitkä muutkin Suomen heimot. Esimerkiksi täällä Loimaallakin karjalaiset ovat menestyneet elämän eri aloilla erinomaisesti, kuten yrittäjinä, mm. Syvänen, Lankinen, Sairanen, ovat tehneet uskomattomat työt liike- ja teollisuuselämässä. Samoin karjalainen maanviljelijä ym. ammatinharjoittajat, tieteen, taiteen, urheilun, politiikan jne. saroilta ovat jopa maailman laajuisestikin tunnettuja. Olen sittenkin iloinen juuristani.

Mitä karjalaisperinteitä edelleen ylläpidät elämässäsi? Miten olet siirtänyt perinteitä jälkipolville?

-Puhun perhepiirissä ja joskus muutenkin silloin tällöin asiani myös karjalanmurteella. En malta myös olla sanomatta, että jos Karjala olisi tänä päivänä Suomen, olisi se maamme helmi. Karjalanpiirakat ja –paisti kuuluvat usein ruokapöytäämme.

Oletko käynyt kotiseutumatkalla?

-Kaksi kertaa. Motiivina tietysti nähdä maisemat ja maan, jossa olen syntynyt ja varhaislapsuuteni viettänyt. Maa on järkyttävässä kunnossa ja ankea. En voi ymmärtää, että maamme rajanaapurissa asutaan sellaisissa olosuhteissa. Ensimmäisen matkan tein Vehviläisen serkkujeni kanssa. Junamatkalla Venäjälle, rataväliä en muista, eräällä asemalla junaan tuli venäläinen iäkkään puoleinen pariskunta, joilla oli mukana säkissä sianporsas. Kuinka ollakaan hetki lähdön jälkeen porsas pääsi säkistä karkuun ja paineli ympäri vaunua sen kuin kerkisi. Hilpeyttä riitti matkalaisten keskuudessa. Kyllä vaunukin oli siivoton, joten porsas hyvin siihen miljööseen sopi ja kuvasi karmaisevasti maan oloja.

Kävin kotini kivijalan raunioilla. Väkinen silmäkulmaan tuli tippa. Koin myös merkittävän tunteen kun seisoesani kivijalalla elämä kulki eri vaiheineen läpi aivan kuin elokuvassa. Kokemus oli voimakas kestään ehkä 20 sekuntia. Muistoksi tuolta matkalta toin tiilikiven palan siitä

leivinuunista, jonka pankolla olin ensimmäisinä elinvuosina lämmitellyt ja nukkunutkin. Kivi on ja pysyy Pyhäjärven mokkiimme takan päällä.

Toisen, myös hyvin suunnitellun matkan vetäjänä ja 10 hengen pikkubussin jämäkkänä kuljettajana oli Nenosen Veikko. Kävimme Laatokalla ja tutustimme matkalla mukana olleiden kotikonnuille, hautausmaihin jne. Oman kotonin kivijaloilla koin samat tunteet kuin ensimmäiselläkin käynnillä. Tunnistimme jossakin metsässä tuoreet karhunkin jäljet. Metsästä lähellä Laatokkaa tapasimme muistaakseni venäläisparinkunnan lapsiensa kanssa. Kertoivat viettävänsä kesänsä siinä samassa paikassa teltassa asuen, läheisessä lammessa uiden, eläen tiettömien taipaleiden takana. Muistini mukaan ainakin toinen puolisoista oli opettaja. Tapaus jäi mieleeni kauniista luonnosta ja upeista näköaloista Laatokalle, mutta toisaalta myös todella askeettisesta elämänmuodosta.

Kerro muistosi Karjalasta?

-Oli sunnuntai, kesäinen, kaunis aamupäivä. Isä oli viemässä hevosia laitumelle muutaman kilometrin päässä Alhon asemalla päin olevalle peltolohkolle. Tai-vaalle ilmestyi kovalla, kammottavalla jyrinällä venäläisiä, suuria pommikoneita aivan kotimme päälle ja saman aikaisesti toisesta suunnasta tuli suomalaisia hävittäjäkoneita, jotka aloittivat kovan tulituksen, minkä seurauksena venäläiskoneet joutuivat pudot-

tamaan hätäpommit, mutta ja onneksi n. 3 kilometrin etäisyydelle kodistamme. Me lapset äidin kanssa jälleen kerran pommikoneiden jylistessä olimme juosta vilistäneet kotimme saunan taakse, n. 50 metrin päähän luontoemon aikonaan muokkaamaan pommisuojaan, kallioluolaan.

Se oli 7-vuotiaalle pojalle eräs järkyttävimmistä sotamuistoista Karjalassa.

Toinen muistoni ilmeisesti samalta kesältä liittyy silloin jo päätettyyn lähtöön evakkolapseksi Ruotsiin. Meillä veljeksillä oli jo laput kaulassa, mutta lähtöamuna isä murtui ja sanoi, että meidän pojat eivät lähde mihinkään. Tuntojani en kovin muista, mutta kai se helpotus oli. Tuo oli elämäni useista käännekohdista yksi merkittävin, sillä jos isäni ei olisi tuolloin viime hetkillä mieltänsä pyörtänyt, tuskin tätäkään krjoittelisin tässä.

Kerro muistojasi evakkomatka?

Evakkomatkat kuljettiin silloisissa ns. härkävaunuissa. Yksi muisto ylitse muiden noista matkoista on naapurin pojan ja edesmenneen Pentti Karppisen minulle pitämä oppitunti. Hän sanoi, että kuorma-auto on KUORMA-AUTO eikä KUORIMA-AUTO, jota minä itsepintaisesti väitin.

Jälkeenpäin ajatellen oli järkyttävää ja tietysti myös askeettista kun evakkotai-paleemme ensimmäisessä asuinpaikassamme Seinäjoella asuimme 7-henkinen perhe pienessä yläkerran huoneessa, jossa ainoa lämmitys- ja ruuanvalmistuksessa käytetty lämpölähte oli peltikuorinen, pyöreä pystyuuni. Äidin kertoman mukaan siinä keitettiin perunat, vellit ja paistettiin pullat usein aputelineitä käyttäen. Alumiinikattila jouduttiin puristamaan litteämmäksi, jotta se mahtui uuniin.

Onnellinen lapsuusmuistosi?

Niinijoella, Yli-Markulan tilalla asuessamme leikittiin, urheiltiin ja uitiin kesäisin Niinijoessa kylän lasten kanssa. Silloinen tilan omistaja Tauno V. Mäki oli virkamies, presidentti Urho Kekkosen opas ja matkaseuralainen Lapin matkoilla myöhempinä vuosina. Tuohon aikaan

Aarne-serkku oli kotiseutumatkamme autokuskina, ja täytyy sanoa, että nauroin matkan aikana enemmän kuin muun elämäni aikana yhteensä, niin mainio jutunkertoja ja seuramies oli serkkuni.

hän oli myös Suomen parhaita ampujia ja olympiaedustajakin. Hän harjoitteli tilalla ampuen tauluun pu-nahirsisen aitan seinään, aitta on muuten vieläkin pystyssä. Me lapset saimme olla hänen ammustojen osumien ilmoittajana ja avustajana muutoinkin. Se aika on jäänyt herkkinä muistoina mieleeni elämäni helminauhaan.

Mitä ajattelet Karjalakysymyksestä?

Suomesta ryöstetyt alueet tulisi palauttaa. Se miten asia hoidetaan on eri asia ja monimutkainen. En todellakaan ole mikään Messias ohjeita antamaan. Ehkä esim. EU auttaa asiaa. Asiaa ei Suomen, vähiten meidän karjalaisten ja karjalaisten järjestöjen toimesta saa unohtaa. vaan asiaa on pidettävä yllä eri yhteyksissä.

Mitkä ovat tärkeimmät asiat elämässäsi?

-Terveys, oma ja läheisteni. Kuten jo ensimmäisessä kysymyksessä totesin ainakin toistaiseksi virtaa on riittänyt, toivon että tätä riittää vuosikisi, vuosiksi eteenpäin. Tietysti näihin liittyen tasapainoinen ja mielekäs elämä ja hyvät suhteet kanssaihmiisiin.

Miten sinun mielestäsi karjalaisia perinteitä pitäisi säilyttää ja mitä mieltä olet kurkijokelainen – lehdestä?

-Elämme murroksessa. Me karjalassa syntyneet vähennymme kiihtyvässä tahdissa. Tämä asettaa meille ikääntyville, Kurkijoki-lehdelle ja yleensä Karjalasta kiinnostuneille järjestöille suuret, vaativat haasteet.

Yksittäisinä karjalaisina henkilöinä meidän tulee mielestäni huolehtia Karjala-kysymyksen esiintuomista aktiivisesti lapsillemme ja jälkipolville.

Matkoja Karjalaan jälkipolville järjestäen, juuritamme tehtyjä julkaisuja esittelemällä, niitähän on jo paljon, jne. Ehkä nimenomaan karjalaisille nuorille järjestettävä aivorihi tai seminaari esim. Kurkijoki-Säätiön hallituksen/ valtuuskunnan toimesta voisi olla paikallaan ja sen ilmoittaminen muissakin kuin karjalaisissa julkaisuissa olisi eräs tapa edistettäessä näitä tärkeitä historiamme koskettavia kysymyksiä.

Minkälaisia tulevaisuuden suunnitelmia sinulla on?

-Pidän haasteista valikoiden. Olen luonteeltani impulsiivinen, vaikka opettajani on kansakoulun päästötodistukseeni kirjoittanut: ”Luonteenominaisuuksista ovat selväpiirteisemmin esillä ahkeruus ja tunnollisuus”. Aika näyttää. Juuri nyt keskityn tähän vaativaan Kurkijoki-Säätiön rahastonhoitajan tehtävään.

Kenelle haluat lähettää terveisii?

Kaikille sukulaisilleni. Sukulaissuhteitten hoitamisesta koen huonoa omaatuntoa. Terveiset myös kaikille minut tunteville: Ystävät, entiset asiakkaani ja henkilöt, joiden kanssa eri yhteyksissä niin harrastuskuin luottamusasioissa olen tutustunut ja työskennellyt.

Kenet haluat haastaa seuraavaksi?

-Haastan Martti Revon Loimaalta.

Pieni polku metsän halki vie...

Kolme polvea kotitalon kivillä, Tapani (vas.), poikansa Jukka ja hänen poikansa Topias ja Otto.

Entisen karjalaisen kansanedustajan Kaapro Huit-tisen tytär, Kaarina Vanhala, 77 v. kruunattiin Kurkijoen kuningattareksi heinä-elokuun vaihteessa. Vähemmän juhlallista ja enemmän hauskaa tapahtumaa vietettiin Kaarinan lapsuuden maisemissa, Kurkijoen pitäjän Mikrilän kylässä, Raholanmäessä, Ukkosen jumalan läsnäollessa. Jottei sisarkateus yllättäisi, pikkuveli Tapani Huittinen, 73 v. huudatettiin 28 äänellä nollaa vastaan suvun Oltermanniksi. Varmemmaksi vakuudeksi poksauteltiin koko joukko kunnan venäläistä shampanjaa. Raholanmäki oli hetken hengissä, kukkaniitty huojui ja tuoksui, navetan raunioiden koivu katsoi hiljaa hyväksyvästi. Kiitokset osanotosta lausuttiin myös teko-huittisille, jotka ovat jaksaneet vuosikymmeniä hymyhuulin kestää Huittisten suorastaan sietämätöntä aamuäreyttä ja koko päivän kestävää onnipotenssia.

Itkusta iloon

Näinkin voi tänä päivänä sukukokousta viettää. Nyt on itkuvirret itketty. Nyt on tullut aika iloita siitä, mitä sittenkin jäi. Edes rauניות ja kivijalka, joita tulla rapsuttamaan sekä tunne, että on jostain kotoisin. Anna ja Erik Huit-tisen kymmenen lapsen sisarusarja on saatettu maan syliin. Vanhin Kaapro jo vuonna 1967, nuorin Eero vuonna 1993. - Minut se mokoma viimeiseksi jätti, tokaisi veli Ville Eeron

Vallankumous Karjalassa Kurkijoen kuningatar kruunattiin

hautajaisiin saapuessaan. Villen vuoro tuli sitten parin vuoden päästä. Me uudet sukupolvet käymme silloin tällöin juurillamme. Tällä kertaa mukaan oli saatu jo neljännen sukupolven poikia, Tapanin Jukan Otto, 14 v. ja Topias, 16 v.. Ehkä toisetkin lähtevät, kun sana kiertää, miten mukavaa sukuretkellä voi olla. Kiva käydä Karjalassa ja kukkua Käkeä Valamon saaren korkealla kalliolla. Sitten vielä vaikka leikkiä oppaan opettama laulu: Oli kaunis koivu (viuh), oli kaunis kuusi (viuh) oli kukkiva tuomi (viuh). Valamoa ja Winteriä Tämä retki kulki Niiralasta Sortavalaan, sieltä päiväksi kantosiipialuksella vanhaan Valamoon, sitten vielä päiväksi Kurkijoelle. Sortavalassa majoituimme tuliterään lomakylään, Winterin villoihin. Uutta, puhdasta, siistää, hyvää kotimaista tasoa. Puutaloissa tilavien huoneiden lisäksi sauna ja täysin varustettu keittiö mikroaaltouunista alkaen. Ruokakin oli kohtuullista, keitot ja aamupuurot suorastaan herkullisia. Päärakennusta, Eliel Saarisen suunnittelemaa Winterin huvilaa vielä entisöidään

Sisko ja sen veli

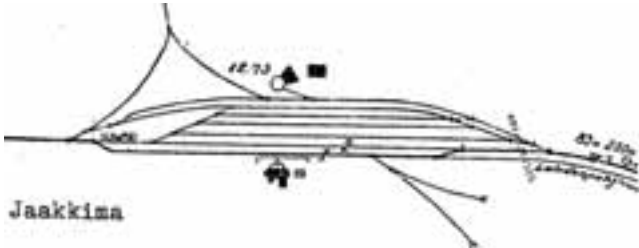
Teksti: Reijo Mätkiä

JAAKKIMAN RAUTATIEASEMA

Jaakkiman asemahan on siinä lähes alkuperäisessä asussaan, äkkäsin kesäkuun alussa bussin ikkunasta reissulla Kurkijoelta Sortavalaan. Paluumatkalla Ossi pysäytti aseman kohdalla, että pääsin kuvaamaan ja tarkastelemaan kohdetta. Viime vuosisadan alussa rakennettu asemarakennus, joka on alkuperäisessä käytössään, on harvinaisuus Karjalassa. Vastaavanlaiseen ilonaiheeseen olen törmännyt vain Käkisalnessa. Suurin osa asemarakennuksista tuhoutui jo talvisodan aikana

Karjalan radan rakennuskanta

Karjalan radan osuus Antrea-Sortavala (139 km) valmistui marraskuussa 1893 ja Sortavala-Joensuu (132 km) lokakuussa 1894. Karjalan pääradan pituus Viipurista Joensuuhun oli

sen jälkeen vähän yli 310 km.

Erkki-enoni talo Lehtimäen pitäjän Pelloismaassa oli ensimmäinen pysyvämpi asuntomme lähdettyämme toiseen evakkoon syksyllä 1944.

KOTISEUTUMATKA KURKIJON SORJOON HEINAKUUSSA -04.

SAIRASEN PETTER tiedusteli keväällä, josko kesällä olisi Sorjoon lähijöitä?